

UPPSALA
UNIVERSITET

Juridiska fakultetsnämnden

Box 256
SE-751 05 Uppsala

REMISSYTTRANDE

1 (2)

2016-01-19

JURFAK 2015/76

Justitiedepartementet

Ett särskilt tortyrbrott? (Ds 2015:42)

(Ju2015/06480/L5)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet välkomnar de förslag som presenteras i utredningen "Ett särskilt tortyrbrott?" (DS 2015:42).

Promemorian behandlar relevanta frågor utifrån Sveriges internationella åtaganden i form av folkrättsliga instrument och sedvanerätt. En allsidig, om än ej fullständig, genomgång görs av de övervakningsmekanismer och tribunaler som upprättats under gällande regleringar.

I syfte att erhålla en grundligare analys rörande nationell implementering av de internationella reglerna på området, kunde utredningen även ha beaktat de s.k. "hybriddomstolar" som upprättats sedan slutet av 1990-talet (bl.a. *Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia* och *Special Court for Sierra Leone*). Hybriddomstolarnas särskilda organisation, med en blandning av nationella och internationella ledamöter och med tillämpning av både nationell och internationell rätt, utgör ett betydelsefullt bidrag till att utveckla och förverkliga internationell rätt och att beivra tortyrbrott.

Sverige har under lång tid deltagit aktivt i det internationella arbetet att utveckla regleringar rörande tortyrbrottet samt mekanismer för brottets beivrande. Ur detta perspektiv är det angeläget att Sverige också på det nationella planet lever upp till de internationella åtagandena.

Promemorian beskriver de rekommendationer som riktats av FN:s tortyrkommitté mot Sverige rörande införandet av tortyrkonventionens definition av tortyr i den nationella lagstiftningen och kriminalisering av tortyr som ett särskilt brott, samt den kritik som riktats mot Sverige med anledning av att tortyr ej är undantaget från preskription (sid. 128). Det är ur detta perspektiv välkommet att utredningen lägger förslag som syftar till att uppfylla och åtgärda tortyrkommitténs rekommendationer och kritik.

Juridiska fakultetsnämnden instämmer i den bedömning utredningen gör avseende skäl att införa ett särskilt tortyrbrott (sid. 183 ff.). Införandet av en definition av tortyr och ett särskilt tortyrbrott skulle ligga i linje med tolkningar av tortyrkonventionen, men också den straffrättsliga utvecklingen i våra nordiska grannländer. I detta sammanhang är det positivt att utredningens förslag till tortyrbrott utgår från den definition av tortyr som finns i tor-

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

2 (2)

2016-01-19

JURFAK 2015/76

tyrkonventionen, enär denna definition även speglar innehållet inom internationell sedvanerätt. Det är också denna definition våra grannländer utgått från vid motsvarande lagstiftningsåtgärder. Likaså delas utredningens bedömning rörande frågan om att tortyrbrottet bör omfattas av universell jurisdiktion, vilket också återspeglar den internationella sedvanerätten.

Juridiska fakultetsnämnden delar också utredningens bedömning att det i vissa delar är osäkert om Sveriges åtaganden enligt konventionen uppfylls med dagens straffrättsliga lagstiftning. Utredningens förslag till tortyrbrott uppmärksammar därutöver att det finns straffvärda aspekter av tortyr som inte omfattas av nuvarande straffbestämmelser, exempelvis ifråga om gärningsmannakretsen eller det särskilda syfte i vilket en viss person tillfogas lidande.

Om de föreslagna åtgärderna vidtas innebär detta, vilket även utredningen konstaterar, att viktiga signaler sänds till det internationella samfundet om att Sverige fullt ut stöder det internationella samarbetet mot tortyr och arbetet med att beivra tortyrbrott.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av universitetslektor Olle Mårsäter och doktoranden Erik Svensson. Yttrandet har på delegation avgivits av fakultetens dekanus, professor Mattias Dahlberg.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mattias Dahlberg'.

Mattias Dahlberg